

POREZNI ASPEKT GODIŠNJEG DOHOTKA U HRVATSKOJ

Šipura, Ljubica

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic in Pozega / Veleučilište u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:112:194419>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-27**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

Ljubica Šipura, 7758

POREZNI ASPEKT GODIŠNJEG DOHOTKA U HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

Požega, 2020. godine.

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

DRUŠTVENI ODJEL

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO

**POREZNI ASPEKT GODIŠNJEG DOHOTKA U
HRVATSKOJ**

ZAVRŠNI RAD

IZ KOLEGIJA OPOREZIVANJE PODUZEĆA

MENTOR: dr.sc. Svjetlana Letinić, prof. v.š.

STUDENT: Ljubica Šipura

Matični broj studenta: 7758

Požega, 2020. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. TEMELJNE ODREDNICE OPOREZIVANJA DOHOTKA U HRVATSKOJ.....	2
2.1. Povijesni razvoj oporezivanja dohotka	2
2.2. Zakonodavni okvir u oporezivanju dohotka.....	7
3. OPOREZIVANJE GODIŠNJEG DOHOTKA U HRVATSKOJ	8
3.1. Poseban postupak oporezivanja dohotka.....	8
3.1.1. Dohodak od nesamostalnog rada.....	10
3.1.2. Drugi dohodak koji se ne smatra konačim	18
3.2. Utvrđivanje porezne obveze za samostalnu djelatnost.....	21
3.3. Financijska izdašnost poreza na dohodak	24
4. ZAKLJUČAK	29
LITERATURA.....	30
POPIS TABLICA.....	32
POPIS GRAFIKONA	32
POPIS SLIKA	32
POPIS KRATICA	32

SAŽETAK

Porezna davanja odnose se na sve vrste poreza, odnosno poreznih prihoda, koji postoje u nekom sustavu. Porezni obveznik je fizička ili pravna osoba koju zakon obvezuje snositi poreznu obvezu. Porez na dohodak pripada skupini izravnih poreza, i kao porezni oblik nalazi se u poreznom sustavu svih zemalja. Obveznik poreza na dohodak je domaća ili inozemna fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Dohodak se definira kao razlika između primitaka i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju. Porezna osnovica poreza na dohodak je ukupni iznos dohotka koji ostvari porezni obveznik umanjen za osobni odbitak. Porezni obveznik može istovremeno ostvarivati više dohodaka koji pripadaju skupini Godišnjeg dohotka; dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim.

Ključne riječi: porezni obveznik, porez na dohodak, dohodak od nesamostalnog rada, drugi dohodak

ABSTRACT

Tax benefits refer to all types of taxes, ie tax revenues, that exist in a system. A taxpayer is a natural or legal person who is obliged by law to bear a tax liability. Income tax belongs to the group of direct taxes, and as a tax form it is found in the tax system of all countries. The taxpayer of income tax is a domestic or foreign natural person who earns income. Income is defined as the difference between receipts and expenditures incurred in the same tax period. The tax base of income tax is the total amount of income earned by the taxpayer less personal deduction. A taxpayer may earn more than one income belonging to the Annual Income group at the same time; income from self-employment, income from self-employment and other income that is not considered final.

Keywords: taxpayer, income tax, income from self-employment, other income

1. UVOD

Odabrana tema za završni rad je Porezni aspekt Godišnjeg dohotka u Hrvatskoj. Porezna i neporezna davanja su vrste javnih prihoda u većini država. Porez na dohodak jedan je od najvažnijih prihoda države.

Ovim radom predstaviti će se utjecaj poreza na ostvareni dohodak pojedinca temeljem primjera obračuna dohotka. Cilj ovog završnog rada je predstaviti pojam dohotka, objasniti što je dohodak od nesamostalnog rada, drugi dohodak koji se ne smatra konačnim i dohodak od samostalne djelatnosti te objasniti kakva je financijska izdašnost poreza na dohodak.

Povijesni razvoj, što je ujedno i prvi dio ovog rada, prikazuje nastajanje oporezivanja dohotka od 19. st., te razvoj do 2020. godine. Odrednice pravnih propisa, koje su detaljno opisane u drugom dijelu rada jasno opisuju tko je porezni obveznik, što čini osnovicu poreza na dohodak, koji dohodak se oporezuje, te po kojim stopama se plaća porez na dohodak.

Trećim dijelom rada dan je prikaz obračuna poreza na dohodak u pojedinim kategorijama koje pripadaju skupini Godišnjeg dohotka.

Temeljem Izvještaja o prihodima i rashodima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) na razini Republike Hrvatske dan je pregled promatranih kategorija dohotka u radu u smislu prikaza njihove izdašnosti u ukupnim poreznim prihodima.

Zaključkom je dan osvrt na cjelokupni rad.

2. TEMELJNE ODREDNICE OPOREZIVANJA DOHOTKA U HRVATSKOJ

2.1. Povijesni razvoj oporezivanja dohotka

Nema poreza bez države ni države bez poreza. Počeci uvođenja poreza vežu se uz ratove kako bi se pomoću njih mogli pokriti ratni troškovi, a kasnije su se počeli koristiti i za druge svrhe. U dijelu Razvoj i perspektiva oporezivanja u Hrvatskoj, autori Jelčić i Bejaković (2012: 18) ukratko daju presjek povijesnog razvoja dohotka od sredine 19. stoljeća. Autori navode da se počeci oporezivanja vežu se uz novu državu Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca (u daljnjem tekstu: SHS). Oporezivanje je bio osjetljiv i značajan problem. Pojedini dijelovi zemlje koji su ušli u sastav nove države imali su svoj porezni sustav te porezne politike. Upravo tu je došlo do problema koji je tražio brzo rješenje, odnosno ujednačen porezni sustav za cijelu državu. Brzo se je došlo do ujednačavanja propisa kojima je bila regulirana materija posrednih poreza, ali i neposrednih. Na teritoriju koji je činio Kraljevinu SHS primjenjivalo se je pet različitih sustava neposrednih poreza: austrijski sustav, mađarski sustav, bosanski sustav, crnogorski sustav te srpski sustav. Našli su se različiti razlozi koji su spriječili da na teritoriju jedne države bude jedan porezni sustav, ali u konačnici njih pet je bilo toliko slično te su se isprepletali međusobno. Broj i vrsta poreza bili su slični kao i visina davanja.

Zakonom o neposrednim porezima od 8. veljače 1928. godine, bila je uvedena obveza plaćanja poreza na prihod od zemljišta, porez na prihod od zgrada, porez na prihod od poduzeća, radnja i samostalnog zanimanja, porez na rente, porez na dobitak poduzeća obvezanih na javno polaganje računa te porez na prihod od nesamostalnog rada i zanimanja. Porez na prihod od nesamostalnog rada i zanimanja plaćao se je na svaki prihod koji je bio ostvarenu Jugoslaviji. Službenički se je porez plaćao na prihode koji su potjecali iz inozemstva, te su bili isplaćeni za nesamostalni radi zanimanja koja su se obavljala u zemlji, samo ako na te prihode nije bio isplaćen neposredni porez u inozemstvu. Prihodi koji su bili podložni oporezivanju su bili: plaće, dodaci na plaće, honorari, mirovine, potpore i drugo. Službenički porez za poreznog obveznika obračunavao je i plaćao poslodavac. Svaka osoba koja je imala prihode od nesamostalnog rada i zanimanja bila je dužna prije početka kalendarske godine pribaviti od općine poreznu knjižicu. Državni službenici bili su izuzeti jer su imali platne knjižice. U Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: NDH) primjenjivao se porezni sustav kao i u Jugoslaviji.

Razvoj sustava oporezivanja od 1945.-1990. godine karakterizira da se je naslijedeni

sustav oporezivanja od kraljevine Jugoslavije primjenjivao cijelu 1945. godinu. Početkom 1946. godine uvodi se novi porezni sustav koji označava napuštanje starog sustava Jugoslavije. Novim Zakonom o porezu i uredbama bila je u cijelosti regulirana materija oporezivanja pravnih osoba i građana. Porezni sustav sastojao se od dva podsustava i to od onog koji se odnosio na oporezivanje državnih privrednih poduzeća i onog koji se odnosio na oporezivanje građana i zadruga. Od državnih privrednih poduzeća ubirao se je porez na promet te porez na dobit, od građana se ubirao niz poreza. Najznačajniji prihod od stanovništva bio je porez na dohodak, a on je imao sljedećih pet oblika: porez na dohodak radnika i službenika, zemljoradnika, zadruga, društvenih organizacija te privatnih zanimanja i imovine. Godine 1948. uvodi se novi porez na dohodak, odnosno porez na dohodak od zanatskih domaćinstava. U razdoblju od 1950. do 1958. godine nisu se oporezivale plaće radnika.

Godine 1959. porezni sustav obogaćuje se novim porezom- porezom na ukupan prihod građana. Dogovorom o usklađivanju poreznog sustava 1985. godine, republike i pokrajine suglasile su da porezni sustav čine sljedeći porezi: porez iz dohotka, osobnog dohotka radnika, osobnog dohotka od poljoprivredne djelatnosti, osobnog dohotka od privredne djelatnosti, osobnog dohotka od profesionalnih djelatnosti, naknada od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, prihod od imovine i imovinskih prava, porez na imovinu. Utvrđeni su osnovni elementi svakog poreza, odnosno porezni obveznik, porezna osnovica, vrste porezne stope, te oslobođenja i olakšice. Godine 1987. izvršavaju se određene promjene o usklađivanju poreznog sustava i osnovama porezne politike koje su donesene 1985. godine. Dogovorom o usklađivanju poreznog sistema izmijenjene su odredbe koje se odnose na utvrđivanje osnovice poreza iz dohotka poduzeća, poreza iz osobnog dohotka radnika. Suglasili su se da će propisati nova oslobođenja od plaćanja poreza iz dohotka, osigurati da se porez iz ukupnog prihoda građana plaća primjenom jedinstvene porezne tarife ukupnog prihoda. Odnosno da se tarifa vrednuje na temelju porasta osobnih dohodaka za devet mjeseci tekuće godine.

Zasjedanjem Sabora 1990. godine izglasan je Zakon o neposrednim porezima (NN 19/90). Njim je bio utvrđen sustav, izvori i vrste poreza koje pravne i fizičke osobe plaćaju na ostvarenu dobit, iz osobnog dohotka, na prihode i na stjecanje imovine. Zakonom o neposrednim porezima bila je regulirana materija osam poreza i to:

1. porez na dobit
2. porez iz plaća radnika
3. porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti
4. poreza na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja
5. poreza na prihod od imovine

6. poreza na nasljedstva i darove
7. poreza na dobitke od igara na sreću
8. poreza iz ukupnog prihoda građana.

Stope poreza na dobit pravnih i fizičkih osoba bile su proporcionalne, a one su se utvrđivale zakonom. Godišnji paušalni iznos i stope poreza na dobit utvrđivali su općinskom odlukom. Proporcionalne i različite, ovisno o vrsti plaće, bile su stope poreza iz plaće, a one su se utvrđivale zakonom. Stope prihoda od poljoprivredne djelatnosti bile su također proporcionalne, ali su mogle biti i različite, ovisno je li se porez plaćao prema katastarskom prihodu od ostvarene dobiti ili se utvrđivao općinskom odlukom. Porez na autorska prava plaćao se u postotku od svakog pojedinačnog ostvarenog prihoda. Stope ostvarenog prihoda od imovine bile su proporcionalne, a utvrđivale su se općinskom odlukom. Kada se radilo o oporezivanju prihoda od dividendi i vrijednosnih papira, stopu je određivao zakon. Stopa kojom se oporezivao ukupni prihod građana bila je progresivna te se je utvrđivala zakonom.

Zakon o porezu na dohodak (NN 109/93), usvojen je krajem 1993. godine. Minimalna stopa tog poreza bila je utvrđena u visini od 25%, dok je maksimalna iznosila 35%, neoporezivi dio iznosio je 0,60 minimalne godišnje plaće, a za umirovljenike bio je nešto veći te je iznosio 1,00 u godini u kojoj se utvrđivala porezna obveza. U usporedbi sa tadašnjim poreznim sustavom drugih država minimalna stopa bila je među najvišima, a maksimalna stopa među najnižima. Uz neoporeziv dio dohotka vezan uz osobu poreznog obveznika isto tako bili su propisani i oblici za uzdržavanog supružnika, djecu, invalidnog člana obitelji, a iznos je predstavljao egzistencijalni minimum. Osnovni osobni odbitak u 1995. i 1996. godini iznosio je 700,00 kuna mjesečno, 1997. i 1998. godini 800,00 kuna mjesečno, a porastao je 1999. godine na 1.000,00 kuna mjesečno. Faktor neoporezivog dijela dohotka za uzdržavanog supružnika, za uzdržavane druge članove obitelji te za prvo dijete iznosio je 0,3 za drugo dijete 0,4 a za svako daljnje dijete osobni odbitak se povećavao za 0,1 za uzdržavanog invalidnog člana uže obitelji faktor je iznosio 0,2 u razdoblju od 1995. do 1998. godine, dok je u 1999. godini za uzdržavanog supružnika i druge članove uže obitelji bio je znatno povećan. Faktor za uzdržavanog supružnika i druge članove obitelji kao i prvo dijete bio je 0,5, za drugo dijete 0,7, a za treće dijete 1, za četvrto i peto 1,4 odnosno 1,9. Faktor neoporezivog dijela dohotka Od 1995. do 1999. godine za poreznog obveznika-umirovljenika iznosio je 2,5. Zakonom o Porezu na dohodak iz 2000. godine (NN 127/00 s izmjenama i dopunama NN 150/02) u odnosu na 1993. godinu povećao se je broj poreznih razreda i poreznih stopa kao i raspon između minimalne i maksimalne porezne stope, povećao se broj poreznih oslobođenja kao i olakšica. Oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada i dohotka od slobodnih zanimanja korištene su 4

porezne stope od 15%, 25%, 35%, a početkom 2003. godine stopa od 45%. Stopom od 15% oporezivao se i dohodak ostvaren iznajmljivanjem nekretnina. Osobni odbitak umirovljenika 2004. godine iznosio je 1.500,00 kuna za poreznog obveznik i 2.550,00 kuna za umirovljenika. Sljedeće godine povećan je osnovni osobni odbitak za porezne obveznike (1.600,00 kuna za poreznog obveznika i 3.000,00 kuna za umirovljenika), mijenja se odbitak za uzdržavane članove (0,50 osnovnog osobnog odbitka za supružnika ili druge uzdržavane članove uže obitelji), uvedene su olakšice za paušalno plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti. Bejaković (2016:121) navodi da su se najznačajnije promjene dogodile 2010. godine. Smanjen je broj te su snižene stope poreza na dohodak, te su ukinute olakšice za premije osiguranja, zdravstvene usluge i stanovanje. Od 1. srpnja uvedena je mogućnost da poslodavci za radnike, neoporezivo uplaćuju doprinose (premije) za dobrovoljno mirovinsko osiguranje. Poslodavci mogu namjene neoporezivo uplatiti do 500,00 kuna mjesečno po radniku odnosno do 6.000,00 kuna godišnje. Minimalna bruto plaća za 2010. godinu iznosila 2.814,00 kuna (NN 65/09). U 2013. godini, uvedena je mogućnost da isplatitelj ili sam obveznik ne mora plaćati predujmove poreza na dohodak u tuzemstvu, ako po osnovi jednakoga primitka predujam poreza na dohodak plaća u inozemstvu, sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, te u određenim okolnostima moraju podnijeti poreznu prijavu.

Dohodak od nesamostalnog rada u 2014. godini oporezivao se uz primjenu poreznih stopa 12%, 24% ili 40%. Jednako se u godišnjoj prijavi poreza na dohodak oporezuje i dohodak od samostalne djelatnosti, ali se primitke s obilježjem drugoga dohotka (npr. naknade za rad po ugovoru o djelu, za autorska djela te za rad u nadzornim odborima), oporezuje u trenutku isplate po stopi 25%, neovisno o visini osnovice, a obveznici za te primitke ne moraju podnijeti godišnju poreznu prijavu, jer se predujam poreza na dohodak plaćen tijekom godine smatra konačno utvrđenom poreznom obvezom. Početkom 2015. osnovica za obračun najveće stope poreza na dohodak 40% povećana je na 13.200,00 kuna (s 8.800,00 kuna), a osnovni je osobni odbitak za zaposlene povećan s 2.200,00 na 2.600,00 kuna mjesečno, za umirovljenike povećan s 3.400,00 na 3.800,00 kuna. Obveznicima s potpomognutih područja i područja Grada Vukovara također je povećan osnovni osobni odbitak, za I. skupinu potpomognutih područja i grad Vukovar s 3.200,00 na 3.500,00 kuna, a za II. skupinu s 2.700,00 na 3.000,00 kuna. Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16) godišnju poreznu osnovicu poreza na dohodak čini ukupan iznos plaće, samostalne djelatnosti i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim, umanjen za osobni odbitak. Na godišnji dohodak se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza (čl. 51. Zakona) što znači da se u posebnom postupku osobama u radnom odnosu dohodak od samostalnog rada uvećava za ostvarene primitke temeljem drugog dohotka,

ali i svi ostvareni primici temeljem drugog dohotka koji nisu konačni (autorska djela, ugovori o djelu i sl.). Ako zbroj poreznih osnovica od navedenih primitaka (plaće i drugog dohotka) prijeđe iznos od 210.000,00 kuna, razlika iznad toga iznosa bit će oporeziva stopom od 36%. Izuzetak od navedenoga propisan je za slučaj kada iznos ostvarenog drugog dohotka ne prelazi peterostruki iznos osnovice osobnog odbitka (što za 2017. iznosi 12.500,00 kuna) u kojem slučaju će i taj iznos ostvarenog drugog dohotka biti oporeziv stopom od 24%.

Zakonom o porezu na dohodak koji je na snazi od 1. siječnja 2020. godine visina osobnog odbitka iznosi 4.000,00 kuna, utvrđen je primjenom koeficijenta 1,6 na osnovicu od 2.500,00 kuna. Svi „mladi“ porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada od 2020. godine, imaju smanjenu godišnju obvezu poreza i prireza na dohodak, obračunata do svote porezne osnovice od 360.000,00 kuna. Porezna obveza smanjuje se „mladim“ poreznim obveznicima i to za 100% do 25 godina života, a za 50% se smanjuje osobama koje su u dobi od 26 do 30 godina. Mladi porezni obveznici poreznu olakšicu ostvarit će prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak, odnosno porezna olakšica neće utjecati na mjesečni iznos neto plaće, već će se on ostvariti u jednom godišnjem iznosu. Jedan od načina da poslodavac nagradi svog radnika od početka 2020. godine je da mu se omogućava da zaposlenicima neoporezivo podmire troškove dodatnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja. Poslodavac može u iznosu od 2.500,00 kuna godišnje zaposlenicima neoporezivo podmirivati dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje. Trošak dodatnoga i dopunskoga zdravstvenog osiguranja treba podmiriti bezgotovinskim putem.

2.2. Zakonodavni okvir u oporezivanju dohotka

Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, u daljnjem tekstu: Zakon) porezni je obveznik svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Ostvaruje li više fizičkih osoba dohodak, porezni je obveznik svaka osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku. Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine, imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka. Rezident je svaka fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište. Isto tako rezident je i fizička osoba, koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i prima na osnovi nje plaću. Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni boravište, ali u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Osnovicu poreza na dohodak rezidenta čini ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala i drugog dohotka koji je rezident ostvario u inozemstvu, ali umanjeno za osobni odbitak rezidenta. Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta čini ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugi dohodak, koji je nerezident ostvario u tuzemstvu, a umanjeno za osobni odbitak nerezidenta.

Izvori su dohotka primici koji su ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka.

Dohodak koji se oporezuje prema Zakonu o porezu na dohodak:

- dohodak od nesamostalnog rada,
- dohodak od samostalne djelatnosti,
- dohodak od imovine i imovinskih prava,
- dohodak od kapitala
- drugi dohodak.

Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu, osim ako je Zakonom o porezu na dohodak drugačije uređeno.

Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju. Dohodak se utvrđuje kao Godišnji i Konačni dohodak. Godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od 24% na poreznu osnovicu do visine od 360.000,00 kuna, te po stopi od 36% ako porezna osnovica prelazi 360.000,00 kuna.

3. OPOREZIVANJE GODIŠNJEG DOHOTKA U HRVATSKOJ

3.1. Poseban postupak oporezivanja dohotka

Građanima, koji su tijekom godine ostvarili dohotke koji se prema odredbama čl. 52. Zakona smatraju godišnjim, Porezna uprava po službenoj dužnosti provodi poseban postupak obračuna ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza i prireza na dohodak. Navedenu radnju provodi prema podacima koji se odnose na oporezive i neoporezive primitke iskazane u Izvješću o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja (u daljnjem tekstu: JOPPD obrazac)

Građani na koje se primjenjuje poseban postupak oporezivanja, a žele iskoristiti pravo na povećanje osobnog odbitka po osnovi uzdržavanih članova uže obitelji i djece, stupanja i vrste utvrđene invalidnosti, prebivališta na potpomognutom području I. skupine prema posebnom propisu i području Grada Vukovara, plaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu, danih darovanja te uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu, mogu nadležnoj ispostavi Porezne uprave, podnijeti priznavanje prava u posebnom postupku (u daljnjem tekstu: obrazac ZPP-DOH) te priložiti vjerodostojne isprave, radi priznavanja poreznih olakšica. Korištenjem elektroničkih usluga Porezne uprave, ePorezna, može se podnijeti Obrazac ZPP-DOH. Za navedeno je dovoljno posjedovati token Internet bankarstva ili bilo koju pravovaljanu ispravu Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava (u daljnjem tekstu: NIAS) minimalne razine 3, što uključuje i korištenje eOsobne iskaznice.

Prema Zakonu, čl. 53. obveznici poreza na dohodak su dužni nakon isteka poreznog razdoblja (kalendarske godine) podnijeti godišnju prijavu propisanog oblika i sadržaja. Godišnja se porezna prijava podnosi do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu. Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj godišnje porezne prijave.

Porezna uprava, primjenjujući poseban postupak iz ovog Zakona, obvezna je na temelju evidencija i podataka kojima raspolaže, odnosno podataka koje je dostavio porezni obveznik, utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat, o čemu izdaje privremeno porezno rješenje. Privremeno porezno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku ostvarenom u poreznom razdoblju te razlici poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat Porezna uprava dostavlja poreznom obvezniku prema adresi njegova prebivališta ili uobičajenog boravišta iz službenih evidencija kojima raspolaže i to najkasnije do 30. lipnja

tekuće za prethodnu godinu. Dostavom privremenog poreznog rješenja na navedenu adresu smatra se da je izvršena osobna dostava. Porezna uprava temeljem dostavljenih privremenih poreznih rješenja izvršava zaduženje poreznih obveznika za utvrđenu razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili poreznim obveznicima izvršava povrat ako porezni obveznik ispunjava uvjete za povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno ovom Zakonu i propisu kojim je uređen opći porezni postupak.

Porezni obveznik može protiv privremenog rješenja podnijeti prigovor najkasnije do 31. srpnja tekuće godinu za prethodnu godinu. O prigovoru odlučuje prvostupanjsko porezno tijelo rješenjem u roku od 30 dana od dana zaprimanja prigovora.

3.1.1. Dohodak od nesamostalnog rada

Porez na dohodak jedan je od najznačajnijih oblika svakog suvremenog poreznog sustava. Oporezivanje dohotka financijski je izdašno, njime se mogu jednako učinkovito ostvariti ekonomski i socijalni ciljevi fiskalne politike. Za ovaj porezni oblik karakteristično je da je izvor, objekt i osnovica za ubiranje poreza ista odnosno da je to dohodak. Porezom na dohodak oporezuje se ukupan dohodak odnosno primanja fizičkih osoba. Porezni obveznik može istovremeno ostvariti više vrsta dohodaka na primjer uz redovitu mjesečnu plaću koju dobiva od poslodavca, ta ista osoba može primiti drugi dohodak na temelju autorskog honorara, te iznajmljivanjem stana i primiti dohodak od imovine.

Prema Zakonu o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20) čl.21. primitke od nesamostalnog rada čine primici koje poslodavac u novcu ili naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, a prema propisima, to su: plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima, nagrade, potpore, naknade koje poslodavac isplaćuje. Isto tako čini poduzetnička plaća, primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima, plaća članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama, naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim i vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupne prema posebnom propisu, mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje, mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu. Izdaci koji se oduzimaju od primitaka od nesamostalnog rada čine uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka ili doprinosi za obavezna mirovinska osiguranja.

Prema Zakonu o minimalnoj plaći (NN 118/18), minimalna plaća je najniži mjesečni iznos brutoplaće koja se radniku isplaćuje za rad u punom radnom vremenu. Od 1. siječnja 2020. minimalna bruto plaća iznosi 4.062,51 kuna odnosno 3.250,01 kuna neto.

Državni zavod za statistiku je u NN 104/19 objavio svotu prosječne bruto-plaće isplaćene zaposlenima u pravnim osobama za razdoblje siječanj-kolovoz 2019. godine koja iznosi 8.742,00 kuna. Prema toj plaći utvrđuje se osnovica za plaćanje doprinosa za osiguranike po svim osnovama socijalnog osiguranja. Najniža osnovica za plaćanje doprinosa u 2020. godini iznosi 3.321,96 kuna, a predstavlja umnožak prosječnog iznosa mjesečne (bruto) plaće (8.742,00 kuna) i koeficijenta * 0,38. Najviša mjesečna osnovica za plaćanje doprinosa utvrđuje se kao umnožak prosječno isplaćene plaće po radniku u Hrvatskoj za razdoblje siječanj-kolovoz prethodne godine i koeficijenta 6,00 (8.742,00 *6,00) a iznosi 52.452,00 kuna. Najviša godišnja osnovica za plaćanje doprinosa za MO samo za I. stup iznosi 629.424,00 kuna.

Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18) čl.2. definira da obveznim osiguranjem smatraju se: obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje, obvezno zdravstveno osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Zakon o doprinosima čl. 14. navodi da su doprinosi iz plaće su doprinosi za mirovinsko osiguranje s osnove generacijske solidarnosti po stopi od 15%, za mirovinsko osiguranje s osnove individualne kapitalizirane štednje po stopi od 5%. Doprinos na plaću smatra se doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje koje se plaća po stopi 16,5%.

Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Za korištenje osnovnog i uvećanog osobnog odbitka rezidenti i nerezidenti poslodavcu predaju poreznu karticu (u daljnjem tekstu: obrazac PK). Prema Poreznoj upravi, Porezna kartica sadrži podatke o osobnom odbitku (neoporezivom dijelu dohotka), pripadnosti općini/gradu, te ostale bitne podatke radnika, umirovljenika odnosno fizičke osobe koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada, na temelju kojih poslodavac odnosno isplatitelj primitaka obračunava predujam poreza na dohodak, pri isplati plaće, mirovina ili primitaka. Poreznu karticu poslodavcu i isplatitelju plaće i ili mirovine ili samom poreznom obvezniku dostavlja elektroničkim putem Porezna uprava.

Zakon o porezu na dohodak čl.14. navodi da je osobni odbitak poreznog obveznika je neoporeziv dio dohotka. Osnovica osobnog odbitka iznosi 2.500,00 kuna. Mjesečni se osnovni odbitak izračunava kao koeficijent 1,6 osnovice osobnog odbitka (1,6*2.500,00 kuna = 4.000,00 kuna). Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnog osobnog odbitka progresivno se uvećava u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete. Pravo na korištenje pripadajućeg osobnog odbitka, porezni obveznik može koristiti prema upisanim podacima o

uzdržavanoj djeci, drugim članovima obitelji, invalidnosti prema podacima koji su uneseni u poreznu karticu - Obrazac PK. Osobni odbitak radnika poslodavac može koristiti prilikom obračuna plaće samo ako mu je radnik uručio svoju poreznu karticu. Djecom se smatraju djeca koju uzdržavaju roditelji, maćehe, očusi, posvojitelji, udomitelji. Djeca se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zaposlenja. Uzdržavanim članovima uže obitelji smatraju se bračni drug, roditelji poreznog obveznika, maćehe, očusi. Osobe s invalidnošću smatraju se fizičke osobe – porezni obveznici ili uzdržavani članovi uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

Tablica 1. Faktori, mjesečni i godišnji iznos osobnog odbitka

OSOBNI ODBITAK	KOEFICIJENT	MJESEČNA SVOTA (KUNA)	GODIŠNJA SVOTA (KUNA)
Osnovni osobni odbitak	1,6	4.000,00	48.000,00
Uzdržavani član	0,7	1.750,00	21.000,00
Prvo dijete	0,7	1.750,00	21.000,00
Drugo dijete	1,0	2.500,00	30.000,00
Treće dijete	1,4	3.500,00	42.000,00
Četvrto dijete	1,9	4.750,00	57.000,00
Peto dijete	2,5	6.250,00	75.000,00
Šesto dijete	3,2	8.000,00	96.000,00
Djelomična invalidnost	0,4	1.000,00	12.000,00
Invalidnost 100%	1,5	3.750	45.000,00
Umirovljenici	-	4.000,00	48.000,00

Izvor: čl. 14. Zakona o porezu na dohodak (NN 106/18,121/19)

Turković- Jarža (2020:35) navodi da jedinstveni obrazac poreza, prireza i doprinosa (Obrzac JOPPD) obvezni su primjenjivati isplatitelji neoporezivog i oporezivog primitka kao i sami obveznici poreza na dohodak te obveznici obračunavanja doprinosa. Obrazac se dostavlja putem usluge e-Porezna na dan isplate primitka ili najkasnije slijedeći dan odnosno na dan nastanka obveze obračuna i uplate doprinosa. Kroz JOPPD obrasca isplatitelji izvještavaju Poreznu upravu o svim, oporezivim i neoporezivim primicima obuhvaćenim Zakonom o porezu na dohodak

Primjer 1. Obračun dohotka od nesamostalnog rada

Djelatnik obveznik I. i II. stupa mirovinskog osiguranja (u daljnjem tekstu MO) uzdržava prvo i drugo dijete i ostvaruje dohodak od nesamostalne djelatnosti u bruto iznosu od 12.000,00 kuna. Stanuje na području grada Rijeke koji podliježe plaćanju prireza po stopi od 15%.

Tablica 2. Obračun plaće

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto plaća	12.000,00
2.	Doprinosi mirovinsko osiguranje	2.400,00
	I. stup (15%)	1.800,00
	II. stup (5%)	600
3.	Dohodak (1-2)	9.600,00
4.	Osobni odbitak	8.250,00
	2.500,00*1,6	4.000,00
	2.500,00*0,7	1.750,00
	2.500,00*1,0	2.500,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	1.350,00
6.	Porez	324,00
	24%	
7.	Prirez 15%	48,60
8.	Ukupno porez i prirez	372,60
9.	Neto plaća (3-8)	9.227,40
10.	Doprinosi zdravstveno osiguranje 16,5%	1.980,00
11.	Trošak poslodavca za plaću	13.980,00

Izvor: Izrada autora

Bruto plaća djelatnika je 12.000,00 kuna, iz bruto plaće isplaćeno 20% za mirovinsko osiguranje. Kada su se od bruto plaće oduzeli doprinosi dobio se je dohodak od 9.600,00 kuna. Djelatniku je obračunat osobni odbitak te odbitak za uzdržavane članove prvo i drugo dijete. Porezna osnovica od 1.350,00 kuna dobila se na način da se je od dohotka od 9.600,00 kuna oduzeo osobni odbitak 8.250,00 kuna. Iz porezne osnovice obračunat je porez po stopi od 24% i prirez po stopi od 15%. Ukupni porez i prirez iznosio je 372,60 kuna. Neto plaća djelatnika iznosi 9.227,40 kuna, a dobije se na način da se od dohotka koji je 9.600,00 oduzme ukupno porez i prirez od 372,60 kuna. Doprinosi na plaću za obvezno zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5% računaju se na bruto iznos plaće te iznosi 1.980,00 kuna. Ukupni trošak poslodavca za plaću iznosi 13.980,00 kuna, odnosno na bruto plaću dodan je doprinos na plaću po stopi od 16,5%.

Članak 42. Zakona o porezu na dohodak, fizičkoj osobi kojoj je prema posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, obračunani porez na dohodak od nesamostalnog rada (plaća i mirovina) umanjuje se za postotak utvrđene invalidnosti. Zakon definira da obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a zapošljavaju više od 2 radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50%, radnika ima prebivalište i borave na potpomognutima područjima jedinica lokalne samouprave, razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, odnosno na području Grada Vukovara, oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak od tih djelatnosti.

Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, razvrstani u I. skupinu stupnja razvijenosti, zapošljavaju više od 2 radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu, po stupnju razvijenosti, prema posebnom propisu o regionalnom razvoju, Republike Hrvatske, odnosno na području Grada Vukovara, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti, na tim područjima umanjuje se za 50%.

Primjer 2. Obračuna plaće Hrvatskog ratnog vojnog invalida (u daljnjem tekstu: HRVI) Radnik HRVI živi u Šibeniku stopa prireza iznosi 10%. Osiguran je u I. i II. stupu MO-a, a bruto plaća iznosi 9.000,00 kuna. Invalidnost HRVI je 60%.

Tablica 3. Obračun plaće HRVI

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto plaća	9.000,00
2.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	1.800,00
	I. stup (15%)	1.350,00
	II. stup (5%)	450,00
3.	Dohodak (1-2)	7.200,00
4.	Osobni odbitak	5.000,00
	2.500,00*1,6	4.000,00
	2.500,00*0,40	1.000,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	2.200,00
6.	Porez 24%	528,00
7.	Prirez 10%	52,80
8.	Ukupno porez i prirez	580,80
9.	Porez za uplatu (580,80*0,40)	232,32
10.	Neto plaća (3-9)	6.967,68
11.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje 16,5%	1.485,00
12.	Trošak poslodavca	10.485,00

Izvor: Izrada autora

Bruto plaća HRVI iznosi 9.000,00 kuna, iz bruto plaće isplaćeno je 20% za mirovinsko osiguranje za I. i II. stup isplaćeno je 1.800,00 kuna. Dohodak iznosi 7.200,00 kuna, osobni odbitak iznosi 4.000,00 kuna a porezni obveznik ima invalidnost te mu se povećao osobni odbitak po koeficijentu 0,4 prema osnovici od 2.500,00 kuna što iznosi 1.000,00 kuna, a ukupni osobni odbitak iznosi 5.000,00 kuna. Obveza za plaćanje poreza i prireza smanjena je prema postotku utvrđene invalidnosti te iznosi 232,32 kuna. Porezni obveznik je 60% invalid te mu je umanjena porezna obveza prema stupnju invalidnosti. Neto plaća HRVI iznosi 6.967,68 kuna. Doprinosi na plaću po stopi 16,5% obračunavaju se na 9.000,00 kuna te iznose 1.485,00 kuna, a ukupni trošak poslodavca iznosi 10.485,00 kuna.

Prema Zakonu o porezu na dobit (NN 177/04-121/19) čl.21. navodi da je poduzetnička plaća predstavlja dohodak koji sebi isplaćuju fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja, poljoprivrednici i ostale osobe koje utvrđuju dohodak na temelju stvarnih primitaka i izdataka evidentiranih u poslovnim knjigama) u pravilu obveznici poreza na dobit. Te osobe mogu odlučiti plaćati porez na dobitak već na samom početku obavljanja djelatnosti, ali ako to ne učine tada, mogu promijeniti način oporezivanja s početkom novog poreznog razdoblja, kalendarske godine, ali o tome trebaju izvijestiti nadležnu Poreznu upravu.

Poduzetnička plaća utvrđuje se kao umnožak prosječne plaće i faktora 1,1. Najniža propisana osnovica za plaćanje doprinosa kod poduzetničke plaće je umnožak koeficijenta 1,1 i prosječne bruto plaće ostvarene u Republici Hrvatskoj u prethodnom razdoblju (siječanj-kolovoz 2019.), u 2020. godini osnovica iznosi 9.616,20 kuna (8.742,00*1,1). Doprinosi koji se uplaćuju i obračunavaju na temelju poduzetničke plaće su: doprinosi za I. i II. stup mirovinskog osiguranja (15% +5%) te doprinosi za zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5%. Kod obračuna poduzetničke plaće, doprinosi na plaću i doprinosi iz plaće terete imovinu iste (fizičke) osobe. Pri obračunu poduzetničke plaće, porezna osnovica se može umanjiti za osobni odbitak poreznog obveznika, ako platitelj raspolaže Poreznom karticom.

Primjer 3. Obračuna poduzetničke plaće

Poduzetnik obveznik I. i II. stupa MO-a, uzdržava drugo dijete i ostvaruje dohodak u bruto iznosu od 9.616,20 kuna. Stanuje na području grada Osijeka, koji ima stopu prireza u iznosu od 13%.

Tablica 4. Obračun plaće poduzetnika

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto plaća	9.616,20
2.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	1.923,24
	I. stup (15%)	1.442,43
	II. stup (5%)	480,81
3.	Dohodak (1-2)	7.692,96
4.	Osobni odbitak	6.500,00
	2.500,00*1,6	4.000,00
	2.500,00*1,0	2.500,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	1.192,96
6.	Porez	286,31
	24%	
7.	Prirez 13%	37,22
8.	Ukupno porez i prirez	323,53
9.	Neto plaća (3-8)	7.369,43
10.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje 16,5%	1.586,67
11.	Ukupni trošak za poduzetničke plaće	11.202,87

Izvor: Izrada autora

Poduzetnička plaća iznosi 9.616,20 kuna, jednaka je najvišoj osnovici za plaćanje doprinosa poduzetničke plaće. Nakon što se iz bruto plaće oduzmu doprinosi za I. i II. stup, dobije se dohodak koji iznosi 7.692,96, kuna iz dohotka oduzme se osobni odbitak osobni te za uzdržavanog člana- drugo dijete, te se dobije porezna osnovica koja iznosi 1.192,96 kuna, iz nje se obračunava porez po stopi od 24%, a iz poreza prirez po stopi od 13%. Neto plaća dobije se da od dohotka oduzmu se ukupno porez i prirez. Na bruto plaću obračunaju se doprinosi na plaću po stopi od 16,5%. Podatke o poduzetničkoj plaći, plaćenim doprinosima iskazuju se u Obrascu JOPPD. Doprinosi i porezi dospijevaju na naplatu zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Primjer 4. Primjena najviše mjesečne osnovice

Djelatnik obveznik I. i II. stupa ostvaruje dohodak u bruto iznosu od 56.000,00 kuna osobni odbitak mu se povećava za uzdržavanog člana i prvo dijete. Stanuje na području grada Zagreba, stopa prireza iznosi 18%.

Tablica 5. Obračun plaće koja je veća od najviše mjesečne osnovice u 2020. godini

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto plaća	56.000,00
2.	Doprinosi mirovinsko osiguranje	10.490,40
	I. stup (15%) 52.452,00*15%	7.867,80
	II. stup (5%) 52.452,00*5%	2.622,60
3.	Dohodak (1-2)	45.509,60
4.	Osobni odbitak	7.500,00
	2.500,00*1,6	4.000,00
	2.500,00*0,7	1.750,00
	2.500,00*0,7	1.750,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	38.009,60
6.	Porez	10.083,45
	24% (30.000,00*24%)	7.200,00
	36% (8.009,60*36%)	2.883,45
7.	Prirez 18%	1.815,02
8.	Ukupno porez i prirez	11.898,47
9.	Neto plaća (3-8)	33.611,13
10.	Doprinosi zdravstveno osiguranje 16,5%	9.240,00
11.	Trošak poslodavca za plaću	65.240,00

Izvor: Izrada autora

Djelatnik ostvaruje bruto plaću iznosu od 56.000,00 kuna. Doprinosi za MO za I. i II. stup obračunavaju se iz bruto plaće na najveću mjesečnu osnovicu 52.452,00 kuna. Kada se od bruto plaće oduzmu doprinosi dobije se dohodak u iznosu od 45.509,60 kn. Porezna osnovica u iznosu od 38.009,60 kuna, dobila se je na način da se od dohotka od 45.509,60 kuna oduzeo osobni odbitak u ukupnom iznosu od 7.500,00 kuna. Na iznos porezna osnovice obračunao se porez po stopi 24% i 36% te ukupno iznosi 10.083,45 kuna, a na porez se obračunao prirez po stopi od 18% te iznosi 1.815,02 kuna. Neto plaća u iznosu od 33.611,13 kuna, dobila se je da se od dohotka oduzeo ukupan iznos poreza i prireza. Doprinosi na plaću za obvezno zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5% računaju se na bruto iznos 56.000,00 kuna. Ukupni trošak poslodavca za plaću iznosi 65.240,00 kuna, odnosno na bruto plaću dodan je doprinos na plaću po stopi od 16,5%.

Prema čl.204. Zakona o doprinosima, navodi da ako se radniku isplaćuje mjesečna plaća u svoti većoj od najviše mjesečne osnovice za plaćanje mirovinskih doprinosa, doprinosi se za mirovinsko osiguranje za I. i II. stup obračunavaju i plaćaju samo na svotu najviše mjesečne osnovice. U 2020. godini najviša mjesečna osnovica iznosi 52.452,00 kuna. Osnovica se za plaćanje doprinosa na plaću odnosno doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje ne ograničava.

3.1.2. Drugi dohodak koji se ne smatra konačim

Drugi je dohodak razlika između svakog pojedinačnog primitka umanjenog za izdatke. Prema članku 39. Zakona o porezu na dohodak, drugi se dohodak ostvaruje od primitaka, koji se ne smatraju primici od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala. Primici koji se smatraju primicima od drugog dohotka prema Zakonu o porezu na dohodak, su primici od djelatnosti skupština, nadzornih odbora trgovačkih društva, upravnih odbora, primici po osnove djelatnosti sportaša, primici od autorskih naknada, primici po osnovi djelatnosti trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, športskih sudaca, delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, sudskih tumača. Drugim dohotkom smatraju se i primici u naravi- korištenje zgrada, prometnih sredstava, razne naknade učenima, stipendije studentima. Takve primitke u praksi prepoznaju se kao naknade prema ugovoru o djelu, primici u naravi, autorski honorari i slično.

Primici kojima se isplaćuje drugi dohodak isplatitelji su obvezni predati Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na dan, podnosi se obrazac JOPPD Poreznoj upravi na dan isplate primitaka ili najkasnije sljedeći dan.

Primitak koji se smatra drugim dohotkom može se ugovarati u bruto ili neto iznosu. Odredi li se stopa primitka u neto iznosu, isplatitelj je dužan preračunati ga bruto iznos. Bruto iznos drugog dohotka sastoji se od doprinosa iz primitaka (doprinosi za mirovinsko osiguranje), predujam poreza na dohodak, prirez, te neto svota primitka. Doprinos za zdravstveno osiguranje je doprinos na primitak koji tereti isplatitelja drugog dohotka. Primici drugog dohotka podliježu obvezi doprinosa za mirovinsko osiguranje po stopi od 10% - I. stup 7,5% i doprinos za osiguranje II. Stup 2,5% te doprinosi za zdravstveno osiguranje 7,5%. Isplatitelj drugog dohotka obveznik je doprinosa za zdravstveno osiguranje, koje plaća na osnovicu, a primatelj drugog dohotka obveznik je doprinosa za mirovinsko osiguranje koje plaća iz osnovice. Oba doprinosa obveznik je isplatitelj, obračunava ih te uplaćuje na propisane račune.

Prema Poreznoj upravi, autori fizičke osobe obveznici su obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka, doprinosa za mirovinsko osiguranje, te poreza na dodanu vrijednost ako je vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga bez poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 300.000,00 kuna, zbog čega su obvezni upisati se u registar obveznika PDV-a. Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza na dohodak i prireza je isplatitelj primitka. Porez na dohodak od drugog dohotka plaća se po stopi od 24%, i to na ukupni primitak umanjen za 30% priznatih izdataka i 10% doprinosa za mirovinsko osiguranje. Prirez porezu na dohodak plaća se na iznos poreza na dohodak. Ako je

obveznik upisan u registar obveznika PDV-a, obavezan je izdavati račune s iskazanim PDV-om od 25%, uplaćivati porez u korist državnog proračuna, podnositi prijave poreza na dodanu vrijednosti, te voditi poslovne knjige u skladu s propisima.

Umjetnici plaćaju porez na dohodak po stopi od 24%, na ukupni primitak umanjen za 55% paušalnog izdatka. Umjetničko djelo se dokazuje potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije prema propisu Ministarstva kulture. Na takav oblik dohotka, doprinosi na dohodak plaćaju se po stopi 10% ukupne osnovice za plaćanje doprinosa, a ukoliko je obveznik upisan u registar obveznika PDV-a, obavezan je izdavati račune s PDV-om.

Članovi skupštine, nadzornog odbora, upravnog odbora, plaćaju doprinose za mirovinsko osiguranje 10% (I. stup 7,5%, II. stup 2,5%), porez po stopi 24% te prirez na iznos poreza na dohodak.

Primjer 5. Obračuna drugog dohotka-konzultantske usluge

Osobi za obavljanje konzultantski usluga isplaćena je bruto naknada u iznosu od 2.500 kuna. Osoba stanuje na području grada Zagreba, koji ima stopu prireza od 18%, te je osiguranik II. stupa mirovinskog osiguranja.

Tablica 6. Obračun drugog dohotka-konzultantske usluge

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto-svota drugog dohotka	2.500,00
2.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	250,00
	I. stup (7,5%)	187,50
	II. stup (2,5%)	62,50
3.	Osnovica za obračun poreza na dohodak (1-2)	2.250,00
4.	Porez na dohodak 24%	540,00
5.	Prirez 18%	97,20
6.	Ukupno porez i prirez	637,20
7.	Neto isplata (1-2-6)	1.612,80
8.	Doprinosi zdravstveno osiguranje (7,5%)	187,50
9.	Ukupni trošak isplatitelja (1+8)	2.687,50

Izvor: Izrada autora

Primjer 6. Obračuna autorskog honorara

Trgovačko društvo isplaćuje fizičkoj osobi naknadu za autorski honorar – naknada za objavljeni članak u časopisu u bruto iznosu od 4.000,00 kuna. Osoba je osiguranik II. stupa, i živi na području grada Splita, te je stopa prireza 15%.

Tablica 7. Obračun drugog dohotka-autorski honorar

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto naknada	4.000,00
2.	Paušalno priznati izdatak 30%	1.200,00
3.	Osnovica za obračun doprinosa (1-2)	2.800,00
4.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje 10%	280,00
	I. stup (7,5%)	210,00
	II. stup (2,5%)	70,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	2.520,00
6.	Porez 24%	604,80
7.	Priraz 15%	90,72
8.	Ukupno porez i priraz	695,52
9.	Neto primitak od autorske naknade (1-4-8)	3.024,48
10.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje 7,5%	210,00
11.	Ukupni trošak za isplatiatelja (1+10)	4.210,00

Izvor: Izrada autora

Primjer 7. Obračun drugog dohotka- umjetnik

Trgovačko društvo isplatilo je fizičkoj osobi autorski honorar (umjetniku) u bruto iznosu od 8.000,00 kuna. Prebivalište poreznog obveznika je u Opatiji te je stopa priraza 7,5%. Isplatiatelj raspolaže potvrdom ovlaštene udruge da se radi o isporuci umjetničkog djela.

Tablica 8. Obračun drugog dohotka- umjetnik

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Bruto naknada	8.000,00
2.	Paušalno priznati izdatak 55%	4.400,00
3.	Osnovica za obračun doprinosa (1-2)	3.600,00
4.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje 10%	360,00
	I. stup (7,5%)	270,00
	II. stup (2,5%)	90,00
5.	Porezna osnovica (3-4)	3.240,00
6.	Porez 24%	777,60
7.	Priraz 15%	116,64
8.	Ukupno porez i priraz	894,24
9.	Neto primitak od autorske naknade (1-4-8)	6.745,76
10.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje 7,5%	270,00
11.	Ukupni trošak za isplatiatelja (1+10)	8.270,00

Izvor: Izrada autora

3.2. Utvrđivanje porezne obveze za samostalnu djelatnost

Prema Zakonu o poreznu na dohodak čl. 48., godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti, porezni obveznik – rezident za dohodak od nesamostalnog rada, koji prema posebnom zakonu ostvari kao član posade u međunarodnoj plovidbi. Godišnja se porezna prijava podnosi ako je Porezna uprava naknadno zatražila da se plati porez na dohodak. U skladu sa Zakonom o porezu na dobit godišnju poreznu prijavu ne podnosi porezni obveznik za dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa, dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu.

Zakon čl. 48., navodi da obveznici poreza na dohodak podnose godišnju poreznu prijavu (u daljnjem tekstu: obrazac DOH) na propisanom Obrascu DOH – Prijava poreza na dohodak, nakon isteka poreznog razdoblja – kalendarske godine. Za dohodak ostvaren u 2019. godini, krajnji rok predaje je 29. veljače 2020. godine. Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju djelatnost obrta u supoduzetništvu - zajedničkom obrtu, za zajednički ostvareni dohodak-dohodak od zajedničke djelatnosti (u daljnjem tekstu: obrazac DOH-Z) predaju prijavu za 2019. godinu najkasnije do kraja siječnja 2020. godine. Nakon toga svaki supoduzetnik predaje prijavu za svoj dio dohotka te možebitne ostvarene ostale dohotke u poreznom razdoblju, do kraja veljače 2020. godine. Porezni obveznik koji ne preda poreznu prijavu u propisanom roku, a nema opravdan razlog za to kaznit će se iznosom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna. Samostalne obrtničke djelatnosti, za potrebe utvrđivanja dohotka, vode jednostavno knjigovodstvo (prema načelu blagajne) evidentiranjem poslovnih primitaka i poslovnih izdataka u Knjizi primitaka i izdataka (u daljnjem tekstu: obrazac KPI).

Prijavu poreza na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti smatraju se osobe koje ostvaruju dohodak od obrta, dohodak od slobodnih zanimanja (djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, tumača, književnika, novinara), dohodak od poljoprivrede i šumarstva. Obveznici-poduzetnici koji obavljaju navedene djelatnosti, a čiji dohodak je utvrđen na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija, odnosno knjige primitaka i izdataka, popisa dugotrajne imovine i evidencije o tražbinama i obvezama.

Popunjavanje obrasca DOH

Markokta Lj. (2020:63) popunjavanje obavlja na sljedeći način:

1. *Opći podaci* – unose se podaci o poreznom obvezniku, i razdoblju za koji se utvrđeni dohodak prijavljuje.
2. *Podaci o uzdržavanim članovima* – unose se podaci o obrtniku, uzdržavanim članovima, za potrebe izračuna svote osobnog odbitka, kojim će se smanjit dohodak, u vezi porezne osnovice.
3. *Podatci o uvećanju osobnog odbitka* – evidentiraju se podaci za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu, dana darovanja.
4. *Podaci o dohotku i plaćenom predujmu poreza i prireza* – unose se podaci za ostvareni dohodak od nesamostalnog rada (plaća i mirovina), drugi dohodak, te dohodak od samostalne djelatnosti koji je ostvaren u tuzemstvu/ inozemstvu, na području I. skupine ili području grada Vukovara.
5. *Sveukupno dohodak, uplaćeni porez i prirez* – iskazuje se suma svih oblika dohotka i plaćenog poreza i poreza evidentiranih na prethodnim dijelovima Obrasca DOH. Ujedno je i podatak o svim mogućim primitcima neke fizičke osobe.
6. *Podaci o olakšicama, oslobođenjima i poticajima* – evidentira svota neoporezivih primitaka umjetnika, neoporeziv dio umjetničkog honorara, porezno priznati izdaci reprezentacije, priznati predujam poreza za umirovljenike i osobe koje borave na području I. skupine pp. i gradu Vukovaru, umanjenje poreza za olakšicu Hrvi, umanjenje poreza za olakšice na potpomognutim područjima i području grada Vukovara – osobe koje obavljaju djelatnost na tim područjima evidentiraju svotu poreza za koju je smanjena ukupna porezna obveza.
7. *Popis priloženih isprava*
8. *Napomene poreznog obveznika / opunomoćenika / poreznog savjetnika*

Uz Obrazac DOH - poreznoj prijavi za dohodak od samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva i dohodak koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti, treba priložiti sljedeće dokumente:

Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Obrazac P-PPI) – izvadak iz poslovnih knjiga s podacima o ukupnim primicima i ukupnim izdacima, sve ako izvadak nije priložen uz prijavu o zajedničkom dohotku,

Popis dugotrajne imovine (u daljnjem tekstu: obrazac DI)

Ugovore i isprave o otuđenju radnje, poduzeća ili njihovih dijelova, za poreznog

obveznika pojedinca,

Isprave o udjelu u zajedničkom dohotku, ako se već ne nalaze u nadležnoj ispostavi PU
Evidenciju o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i svotama obračunate amortizacije,

Dokumentaciju o uništenju plovila,

Dohodak koji su fizičke osobe ostvarile obavljanjem umjetničke i kulturne djelatnosti koja se oporezuje kao djelatnost slobodnog zanimanja, preslike naloga ili ugovora o primljenim svotama u novcu ili u drugim dobrima.

Za neoporezivi dio primitka za isporučeno umjetničko djelo od kojeg se dohodak utvrđuje na način propisan za samostalnu djelatnost.

Za priznavanje dijela osobnog odbitka po osnovi danih darovanja, preslike naloga o doznaci u priznavanje dijela osobnog odbitka po osnovi doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje plaćenih u tuzemstvu, preslike naloga o uplati doprinosa i/ili

Za inozemni dohodak rezidenata dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu te isprave iz kojih je vidljiv datum isplate primitka novcu i ugovora odnosno potvrda o danim darovanjima u drugim dobrima i uslugama.

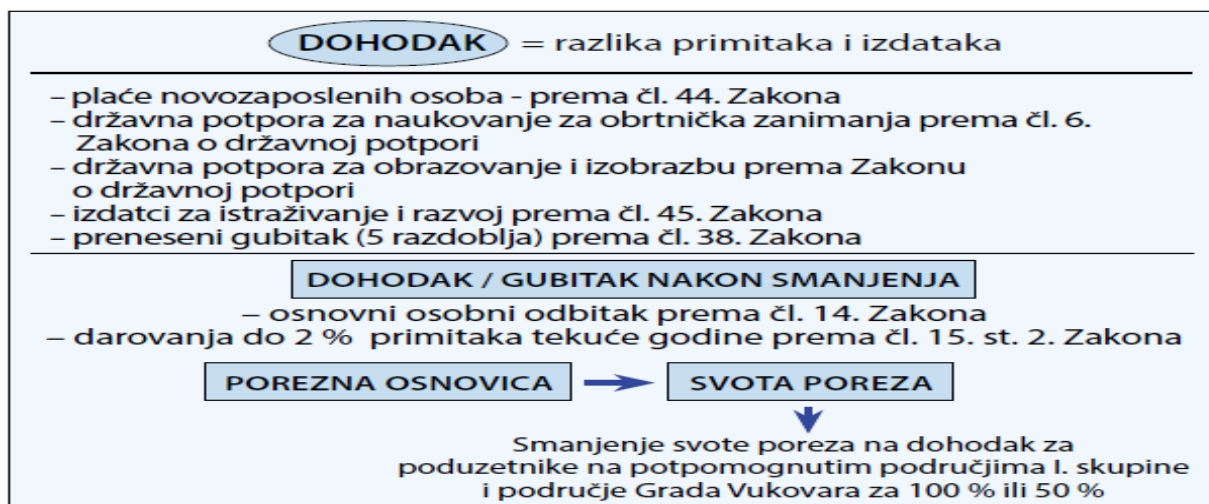
Konačna porezna obveza razlika poreza i prireza utvrđuje se nakon odbitka plaćenih predujmova tijekom godine za koju se obračunava porez, može biti: pozitivna, porezni obveznik treba platiti razliku poreza i prireza po godišnjoj poreznoj prijavi s danom podnošenja godišnje porezne prijave, negativna, riječ je o preplati poreza i prireza za koju porezni obveznik može pisanim putem zahtijevati povrat, odnosno, preplaćena se svota može uračunati u predujam poreza i prireza idućeg poreznog razdoblja.

Mjesečni predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti porezni obveznici plaćaju za mjesec koji slijede nakon mjeseca u kojemu je istekao rok za podnošenje godišnje porezne prijave do podnošenja sljedeće godišnje porezne prijave, prvi predujam treba platiti za ožujak 2020. najkasnije do kraja travanja 2020. godine.

Osim predaje godišnje porezne prijave na Obrascu DOH, porezni obveznici predaju:

1. Konačni obračun članarine turističkim zajednicama (u daljnjem tekstu: obrazac TZ)
2. Obračun spomeničke rente (u daljnjem tekstu: obrazac SR)
3. Obračun komorskog doprinosa (u daljnjem tekstu: obrazac KD)

Slika 1. Utvrđivanje dohotka i porezne osnovice za samostalne djelatnosti

Izvor: Markota, Lj. (2020:60)

3.3. Financijska izdašnost poreza na dohodak

Zakon o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15) čl.3. državni proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor. Državna riznica je sustav koji organizacijski i informacijski objedinjava proračunske procese: pripremu proračuna, izvršavanje državnog proračuna, državno računovodstvo, upravljanje novčanim sredstvima i javnim dugom. Izvori financiranja su skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene. Izvršno tijelo je Vlada Republike Hrvatske te u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik, a u županiji župan koje svom predstavničkom tijelu predlaže proračun i polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna. Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima jedinstva i točnosti proračuna, jedne godine, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti prema čl.4. Zakona o proračunu.

Prema članak 6. Zakona o proračunu, proračun se donosi za proračunsku godinu i vrijedi za tu godinu. Proračunska godina razdoblje je od dvanaest mjeseci koje počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca kalendarske godine. Nadalje, prema čl.18. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda prema ekonomsko klasifikaciji: 1. Prihodi: prihodi od poreza, doprinosi za obvezna osiguranja, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od pristojbi i naknada, ostali prihodi i prihodi od prodaje nefinancijske imovine. 2. Rashodi: rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, subvencije, pomoći, naknade građanima

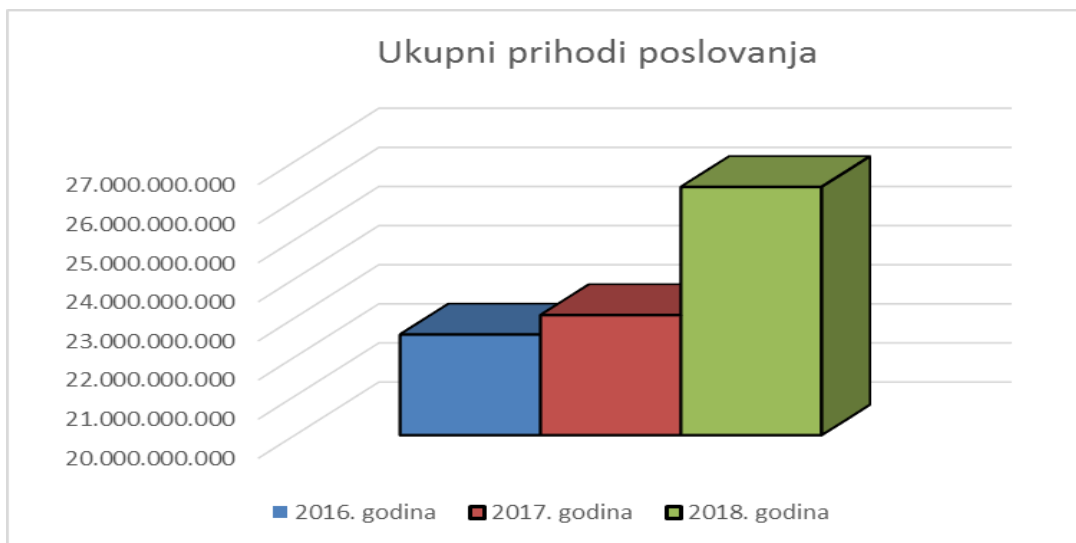
i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, ostali rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine.

Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 127/17) čl.5. navodi da porez na dohodak je zajednički porez čiji se prihod dijeli između općina, gradova i županija. Prihod od poreza na dohodak raspodjeljuje se na: udio općine, odnosno grada 60 %, udio županije 17 %, udio za decentralizirane funkcije 6 % i udio za fiskalno izravnanje 17 %. Općina, grad, županija i Grad Zagreb, koji prema posebnim propisima financiraju decentralizirane funkcije, raspodjeljuju udio za decentralizirane funkcije na sljedeći način: za osnovno školstvo 1,9 %, za srednje školstvo 1,3 %, za socijalnu skrb 0,8 %, i to 0,2 % za centre za socijalnu skrb i 0,6 % za domove za starije i nemoćne osobe, za zdravstvo 1,0 %, za vatrogastvo – javne vatrogasne postrojbe 1,0 %. Za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak Ministarstvu financija Poreznoj upravi pripada naknada 1 % od ukupno naplaćenih prihoda.

Prema Zakonu o lokalnim porezima (NN 115/16, 101/17) čl.20. jedinice lokalne samouprave mogu uvesti prirez porezu na dohodak. Prema čl.21., predstavničko tijelo - jedinice lokalne samouprave mogu svojom odlukom propisati plaćanje prireza porezu na dohodak, i to po sljedećim kriterijima: općina po stopi od 10%, grad s manje od 30.000 stanovnika po stopi do 12%, grad s više od 30.000 stanovnika po stopi do 15%, Grad Zagreb po stopi do 18%. Prirez porezu na dohodak plaća se po stopi koju utvrde jedinice lokalne samouprave svojom odlukom i pripada jedinici lokalne samouprave na području koje je prebivalište ili uobičajeno boravište obveznika plaćanja prireza porezu na dohodak.

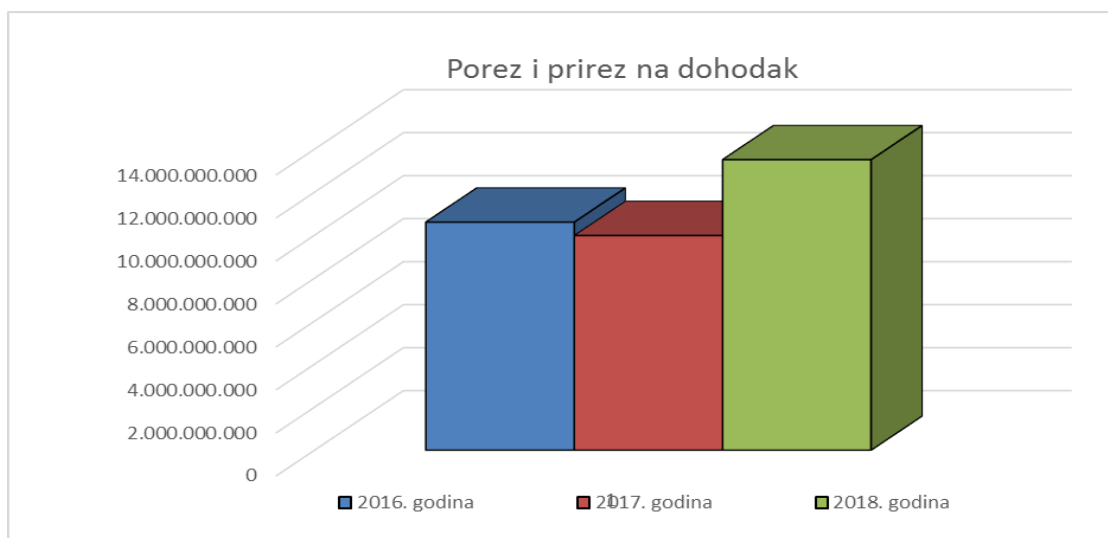
Ukupni prihodi poslovanja prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (u daljnjem tekstu: PR-RAS) i Izvještaju o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji (u daljnjem tekstu: RAS) županija, gradova i općina prikazani su u grafikonu 1. U 2016. godini ukupni prihodi poslovanja iznosili su 22.574.477.153,00 kuna, u 2017. godini prihodi su bili 23.069.094.735,00 kuna, a dok su u 2018. godini bili najveći i iznosili su 26.346.366.258,00 kuna.

Grafikon 1. Ukupni prihodi poslovanja

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija (2016.-2018.)

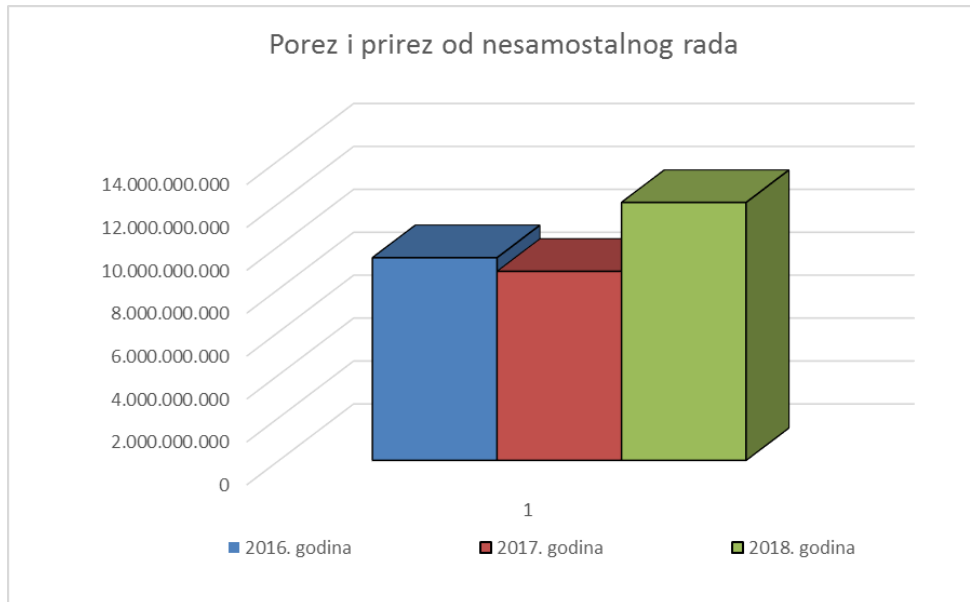
Grafikon 2. Ukupni porez i prerez na dohodak

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija (2016.-2018.)

U grafikonu 2. prikazani su ukupni porezi i prirezi na dohodak u 2016., 2017. i 2018 godini. U 2016. godini ukupni porezi i prirezi iznosili su 10.606.725.761,00 kuna, u 2017. godini iznosili su 9.984.053.813,00 kuna, a u 2018. bili su najveći i iznosili su 13.512.334.826,00 kuna. U 2016. godini porez i priraz na dohodak u ukupnom prihodu poslovanja iznosio je 47%, u 2017. godini iznosio je 43%, a u 2018. godini 51%.

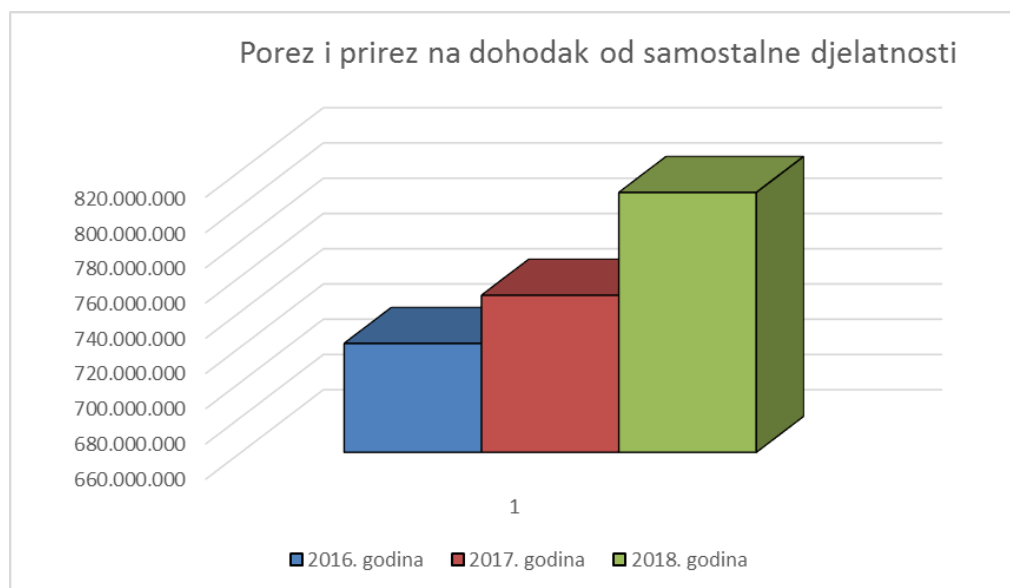
Grafikon 3. Porez i priraz dohotka od nesamostalnog rada

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija (2016.-2018.)

U grafikonu 3. prikazani su ukupni porez i priraz dohotka od nesamostalnog rada. U 2016. godini oni su iznosili 9.446.090.695,00 kuna, u 2017. blagi je pad prihoda te iznosi 8.809.778.138,00 kuna, a u 2018. godini on iznosi 12.018.313.537,00 kuna. Porez i priraz na dohodak od nesamostalnog rada u ukupnim приходima poreza na dohodak u 2016. godini iznosi 78%, u 2017. godini 76%, a u 2018. godini iznosi 78%.

Grafikon 4. Porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija (2016.-2018.)

Grafikon 4. prikazuje porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti. U 2016. godini iznosio je 721.749.288,00 kuna, u 2017. 749.073.669,00 kuna, a u 2018. godini 807.398.924,00 kuna. Kroz sva tri promatrana razdoblja porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti bilježi rast. Porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti u ukupnim prihodima poreza na dohodak u 2016. godini iznosi 6%, u 2017. godini 6%, a u 2018. godini iznosi 5%.

4. ZAKLJUČAK

Porezni je sustav dio sustava javnih financija. Javne su financije širok pojam te se odnosi na javne prihode i javne rashode, a porezni sustav obuhvaća samo prisilna davanja koja su javni prihodi i služe za financiranje javnih potreba. Hrvatski je porezni sustav oblikovan nakon osamostaljenja Republike Hrvatske 1993. godine, a ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine doživljava promjene. Hrvatski se porezni sustav tijekom godina mijenja pa tako od 1. siječnja 2020. godine na snagu su stupile nove promjene.

Porez se često definira kao prisilno davanje državi. Poreze možemo podijeliti prema više kriterija i na više načina, a to su: prema vrsti porezne obveze, prema razini državne vlasti koja određuje porezne obveze i pripadnost poreznih prihoda, prema načinu utvrđivanja porezne obveze, prema vremenu i sl.

Zakonom o porezu na dohodak u Hrvatskoj je regulirano obračunavanje, plaćanje i utvrđivanje poreza na dohodak. Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Primici koji su ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine, imovinskih prava, kapitala te drugih primitaka izvori su dohotka.

Obračun poreza na dohodak na godišnjoj razini vrši se za dohotke koji pripadaju kategoriji Godišnjeg dohotka; dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim. Navedeni obračun vrši se temeljem posebnog postupka utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza i prireza od strane Porezne uprave ili obveznom predajom godišnje porezne prijave od strane poreznih obveznika.

U proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od poreza zauzimaju gotovo 50% prihoda poslovanja. Porez na dohodak je zajednički porez čiji se prihod dijeli između općina, gradova i županija i veoma je značajan za poslovanje navedenih jedinica.

LITERATURA

Knjige:

1. Bejaković, P., Jelčić, B. (2012.) *Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
2. Šimurina, N. et. al. (2018.) *Osnove porezne pismenosti*. Zagreb: Narodne novine

Časopisi:

1. Božina A., Jurić Đ., Markota Lj., Vuk J., Guzić Š., (2020.) Porezne novosti u primjeni od 1. siječnja 2020. godine, *Računovodstvo, Revizija i Financije* (1), str. 20-36.
2. Bejaković P., (2016.) Promjene poreza na dodanu vrijednost u Hrvatskoj u novom tisućljeću, *Porezni vjesnik* (9), str. 153-162.
3. Markota Lj. (2020.) Utvrđivanje dohotka od obrtničkih, slobodnih i drugih samostalnih djelatnosti na Obrascu DOH-Z i Obrascu DOH za 2019. godinu, *Računovodstvo, Revizija i Financije* (1), str. 55-87.
4. Mahović Komljenović M., (2020.) Primjena posebnog postupka utvrđivanja Godišnjeg poreza na dohodak građana za 2019. godinu, *Tim4pin* (2), str. 50-59
5. Turković-Jarža L., (2020.) Plaće u 2020. godini, *Računovodstvo, Revizija i Financije* (1), str. 1-16.

Web:

1. Ministarstvo financija (2016.-2018.) Financijski izvještaji JLP(R)S. Zagreb: MFIN. Dostupno na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/financijski-izvjestaji-jlp-r-s/203> (25.05.2020.)
2. Narodne novine (115/16, 106/18, 121/19, 32/20) Zakon o porezu na dohodak Dostupno na: URL: <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak> (24.05.2020.)
3. Narodne novine (87/08, 136/12, 15/15) Zakon o proračunu Dostupno na: URL: <https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> (21.6.2020.)
4. Narodne novine (84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18) Zakon o doprinosima Dostupno na: URL: <https://www.zakon.hr/z/365/Zakon-o-doprinosima> (21.6.2020.)

5. Narodne novine (127/17) Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Dostupno na: URL: [https://www.zakon.hr/z/411/Zakon-o-financiranju-jedinica-lokalne-i podru%C4%8Dne-\(regionalne\)-samouprave](https://www.zakon.hr/z/411/Zakon-o-financiranju-jedinica-lokalne-i-podru%C4%8Dne-(regionalne)-samouprave) (21.6.2020.)
6. Narodne novine (115/16,101/17) Zakon o lokalnim porezima
Dostupno na: URL: <https://www.zakon.hr/z/875/Zakon-o-lokalnim-porezima> (21.6.2020.)
7. Narodne novine (104/2019.) Državni zavod za statistiku
Dostupno na: URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_10_104_2094.html (25.5.2020.)
8. Narodne novine (118/2018) Zakon o minimalnoj plaći
Dostupno na: URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_12_118_2332.html (25.5.2020.)
9. Porezna uprava (2020) Drugi dohodak – autor
Dostupno na: URL: <https://www.poreznauprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/Autor.aspx> (24.5.2020.)
10. Porezna uprava (2020) Drugi dohodak – umjetnik
Dostupno na: URL: <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/Umjetnik.aspx> (24.5.2020.)
11. Porezna uprava (2020) Drugi dohodak- član skupštine NO,UO (2020.)
Dostupno na: URL: https://www.poreznauprava.hr/Gradani/Stranice/Drugi%20dohodak/clan_skupstineNO_UO.aspx (24.5.2020.)
12. Porezna uprava (2020) Porez na dohodak
Dostupno na: URL: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx (24.5.2020.)
13. Porezna uprava (2020) Godišnji obračun poreza na dohodak
Dostupno na: URL: https://www.poreznuprava.hr/HR_obraci/Stranice/PrijavaDOH.aspx (25.5.2020.)

POPIS TABLICA

Tablica 1. Faktori, mjesečni i godišnji iznos osobnog odbitka	12
Tablica 2. Obračun plaće.....	13
Tablica 3. Obračun plaće HRVI.....	14
Tablica 4. Obračun plaće poduzetnika	16
Tablica 5. Obračun plaće koja je veća od najviše mjesečne osnovice u 2020. godini.....	17
Tablica 6. Obračun drugog dohotka-konzultantske usluge.....	19
Tablica 7. Obračun drugog dohotka-autorski honorar	20
Tablica 8. Obračun drugog dohotka- umjetnik	20

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Ukupni prihodi poslovanja.....	26
Grafikon 2. Ukupni porez i prirez na dohodak.....	26
Grafikon 3. Porez i prirez dohotka od nesamostalnog rada	27
Grafikon 4. Porez i prirez na dohodak od samostalne djelatnosti	28

POPIS SLIKA

Slika 1. Utvrđivanje dohotka i porezne osnovice za samostalne djelatnosti.....	24
--	----

POPIS KRATICA

JLP(R)S -Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	1
SHS - Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca.....	2
NDH- Nezavisna Država Hrvatska.....	2
JOPPD - Izvještaj o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja.....	8
Obrazac ZPP-DOH - Priznavanje prava u posebnom postupku.....	8
NIAS - Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustava.....	8
PK- Porezna kartica.....	11
MO – Mirovinsko osiguranje.....	13
HRVI – Hrvatski ratni vojni invalid.....	14
PDV – Porez na dodatnu vrijednost.....	18
Obrazac DOH - Godišnja porezna prijava.....	21
Obrazac DOH-Z – Dohodak od zajedničke djelatnosti.....	21
KPI – Knjiga primitaka i izdataka.....	21

Obrazac P-PPI - Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti.....	22
Obrazac DI – Popis dugotrajne imovine.....	22
Obrazac TZ- Konačni obračun članarine turističkim zajednicama.....	23
Obrazac SR - Obračun spomeničke rente.....	23
Obrazac KD – Obračun komorskog doprinosa.....	23
PR- RAS -Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.....	26
RAS – Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji.....	26

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, **Ljubica Šipura**, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog/diplomskog rada pod naslovom **Porezni aspekt Godišnjeg dohotka u Hrvatskoj** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 03.07.2020.

Ljubica Šipura
